

עיריית תל אביב - יפו
פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 16
דו"ח מבקר העירייה מס' 47 לשנת 2018
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/9/2019)

השתתפו :	ל. שפירא	היו"ר	
וה"ה : מ. חיים	ע. אבו שחאדה	נ. וולוך	ח. אריאלי
א. פורז	מ. רייפ	ר. חולדאי	ר. אלקבץ
ח. קראוס	ס. ויצמן	א. אקרמן	א. ארד פנקס
ח. גורן	צ. ברנד פרנק	א. זבולון	א. יוחנן וולק
ר. לדיאנסקי	מ. להבי	ש. קשת	ג. שרעבי
מ. נורי	מ. שלומות	ד. ספיר	ש. מסלאוי
נעדרו:	א. הראל, א. בדראן, א. גלעדי, נ. לוברט, ש. דביר, י. בנישו ויצמן		
נכחו בישיבה:	רובי זלוף	משנה למנכ"ל העירייה	
וה"ה:			
ע. אברהמי, סמנכל לתכנון ארגון ומערכות מידע, מ. גילצר גזבר העירייה, אורלי וייסלברג, ע' בכירה לרה"ע, ע. וינברג, מ"מ ע' בכיר לרה"ע, ד. חכם, סגן מבקר העירייה, א. כהן, מנהלת תחום תקשורת ואתרים באינטרנט, א. לוי, מנהל אגף נכסי העירייה, ע. סלמן, היועמ"ש, א. סראגי, ע' רה"ע, ע. קרת ע' בכירה למנכ"ל, ע. רודניצקי, מ"מ עוזרת בכירה לרה"ע, א. שבתאי פרנק, מבקרת העירייה, ש. שביט, מ"מ רכז פרויקטים מיוחד ע' רה"ע ועובדי משרד מבקרת העירייה.			

הישיבה נפתחה בשעה : 19:21

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 2 -

סדר היום:

דו"ח מבקר העירייה מס' 47 לשנת 2018.

*****

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 3 -

121. דו"ח מבקר העירייה מס' 47 לשנת 2018:

מר שפירא- היו"ר:

עכשיו אפשר להתחיל.
נוכחות בישיבה. רגע, אני לא יכול לפתוח אותה עדיין, נוכחות בישיבה חבריה.
אני פותח את הישיבה.
יושבת ראש וועדת הביקורת שולה קשת, יש לך מה להגיד לנו?

גב' קשת:

כן.

מר שפירא- היו"ר:

את רוצה לברך מהמקום?

מר שרעבי:

מיטל, נוכחות בישיבה בבקשה.

מר שפירא- היו"ר:

אפשר לסדר לי את הזמן? את הזמן. קדימה.

גב' קשת:

מה, אתה תקטע אותי באמצע?

מר שפירא- היו"ר:

אני לא יודע, לא החלטתי עדיין. בואו נראה.

גב' קשת:

חברות וחברי מועצה, כבוד ראש העירייה.

ראשית אציין כי דו"ח המבקרת לשנת 2018 הכולל דוחות בקורת ובדיקות מיוחדות הוא מקצועי ומרשים מבחינת הירידה לפרטים וזיהוי הבעיות. אני רוצה לברך את מבקרת העירייה, הגב' אורית שבתאי – פרנק ואת הצוות שלה על עבודה מדוקדקת ומתוקתקת גם, וכולי תקווה שתפתח פתח לשיפור ותיקון הדרוש.

**פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)**

- 4 -

ככלל, מקבלת ועדת הביקורת את המלצות דו"ח המבקרת ולצד זאת מבקשת הועדה להתייחס ביתר פירוט למספר דוגמאות העולות בדו"ח המבקרת ועלו בישיבות ועדת הביקורת.

מקריאה בדו"ח מבקרת העירייה ניתן לראות כי קיימות בעיות מבניות בצורת העבודה העירונית. אחד הדברים הבולטים בדו"ח הוא תמונת מצב של מנגנון עירוני רזה ותלות בקבלנים. למרות שעובדות ועובדי העירייה עצמן עושות ועושים עבודתן נאמנה, הרי שהניהול העירוני מפקיר היבטים חשובים של חיי העיר ומוסר אותן לידיים קבלניות, דרך מכרזים לא יעילים ופיקוח לא מתומחר. הנימוק הוא תמיד חיסכון כספי, אבל מדובר תמיד בחיסכון על גבם של התושבות והתושבים ושל העובדות והעובדים. מעיון בדוחות הביקורת עולה כי חלקם חושפים מערכת פיקוח עירונית לא מתפקדת, שהקבלנים פעמים רבות לא סרים למרותה ולא מיישמים את מדיניותה בפועל, לא משלמים חובות, לא עומדים ביעדים, מפרים חוזים, לא נקנסים, ועוד.

כך למשל בעניין פיקוח על עבודת הקבלנים, עולה מדו"ח הביקורת בעניין אחזקת שטחים מגוננים על ידי אגף שיפור פני העיר מצטיירת תמונה שמעידה על אי תפקוד של עבודת הקבלנים, וכן שהפיקוח על עבודתם אף הוא לוקה בחסר. חלק ממנהלי האזורים באגף שפ"ע לא יכלו להציג בפני הביקורת את דוחות המפקחים, כיוון שחלקם לא נרשמו, ואלה שכן רשמו היו למעשה מסמכים ידניים שלא נערכו באופן ממוחשב; במרבית המקרים בהם עבודות הניקיון והאחזקה לא נעשו כלל, או לא נעשו כראוי על ידי הקבלנים, המפקחים מטעם העירייה לא ערכו רישום מלא ומדויק של הליקויים ואף לא הטילו קנסות על הקבלנים כמתחייב, מבלי שתועדו השיקולים לאי הטלת הקנס, ועוד.

כך למשל בנושא הליך בחירת קבלן מבצע ותיעוד הפעילות, בנושא שיפוץ הטיילת ע"י חברת אתרים בחוף תל אביב בע"מ במרבית שלבי הפרויקט, ההצעה שהתקבלה הייתה גבוהה משמעותית מהאומדן שנקבע לאותו השלב. למרות זאת, חברת "אתרים" לא ביצעה בין שלבי המכרז השונים כל הליך חשיבה מחודש לגבי שיטת המכרז או הפערים הקיימים בין האומדנים וההצעות בפועל.

בכמה פעמים במהלך הביקורת נטען מטעם חברת אתרים כי החלטות בדבר אופן עריכת המכרז התקבלו לאחר דיונים פנימיים, אך לא עלה ביד נציגי החברה להמציא פרוטוקולים או מסמכים מתאימים אחרים המאמתים קיום דיונים אלו, בסוגריים בין השאר – חו"ד משפטית להרחבת שלב ב' לשלב ג' ללא עריכת מכרז ובחינת אפשרויות לשיטת המכרז.

חוסר יכולתה של חברת אתרים להמציא את המסמכים הנדרשים יוצר למעשה מצב שבו התנהלותה של החברה אינה נתונה תחת כל סוג שהוא של ביקורת, פנימית או חיצונית, בזמן אמת או לאחר מעשה. מן הראוי ששיבות החברה, ודאי אלו הנוגעות למכרזים בעלות של עשרות מיליוני שקלים מכספי הקופה הציבורית, יתועדו בקפידה ובפירוט.

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 5 -

לכן בנושא זה המלצות הוועדה לענייני ביקורת הן: על העירייה לבצע את העבודות על ידי עובדות ועובדי העירייה באגפים השונים ובחברות העירוניות ולחדול מבזבוז כספי הציבור באמצעות מימון רווח קבלני של קבלנים וקבלני מישנה וכן של כל מתווכי התעסוקה שבשרשרת ההתנהלות. באופן זה תוכל העירייה להוזיל עלויות, לשפר איכויות ביצוע ולקדם הגינות בהעסקה. על העירייה להנחות את כל החברות העירוניות לתעד באופן מפורט את כלל ישיבותיהן וכן את הנספחים המשמעותיים המשפיעים על התנהלות החברות והפרויקטים תחת אחריותם. מסמכים אלו יהיו נגישים הן לביקורות מתוך העירייה והן לדרישות ציבוריות כמתחייב בחוק חופש המידע, התשל"ה, התשנ"ח-1998.

נושא נוסף- תחזוקה בשטח: עוד בעניין אחזקת שטחים מגוננים על ידי אגף שיפור פני העיר, ניתן לראות כי במקרים רבים הקבלנים אינם מבצעים עבודתם נאמנה באחזקת ניקיון הגנים. על אף דרישות ההסכם, הם אינם מנכיחים עובדים צמודים וקבועים בשטח, מעסיקים קבלני משנה ללא אישור של מנהל אגף שפ"ע, מתרשלים לעתים בתחזוקת המתקנים העירוניים ועוד. בהתאם לסעיף 1.1.204 למפרט הטכני, קבלני הניקיון אחראים על התחזוקה היומיומית של כל מבני השירותים שבשטח שבאחריותם. אף על פי כן, במתחם דובנוב למשל נמצא כי השירותים מלוכלכים מאוד, ואילו בגן הקווקזי בשכונת נווה שאנן החליט מפקח האזור לסגור את השירותים עקב מעשי ונדליוז רבים שהקבלן לא הצליח לתת להם מענה. גם כאן, למשל, לא נעשה קיזוז כספי לקבלן הניקיון בשל אי אספקת עובד צמוד לשירותים עקב סגירתם, והעירייה המשיכה לשלם לקבלן כרגיל. וכך מתארת את המצב דפנה ליכטמן, מנהלת הספרייה בגן הקווקזי: "מצב הגינה בשנה האחרונה הוא מהגרועים ביותר שידעה הגינה בשנים האחרונות. הגינה מזוהמת במרבית שעות היום והיא משמשת כשירותים ציבוריים הן לדרי הרחוב והמכורים, והן לעוברים ושבים הרבים שמגיעים לתחנה המרכזית ומסתובבים בשכונה. הגינה מצחינה משתן, בכל שעות היום ניתן לראות בה גברים אשר עושים את צרכיהם ובנוסף, לא אחת, אנחנו גם מוצאים בה צואה אנושית. כשמבקש טיפול ממוקד בתחלואה מסויימת היא לא מתבצעת, הגינה מוצפת בחולדות. מתקני השעשועים לילדים אינם עוברים שטיפה וניקיון ועליהם ניתן למצוא ציוד של דרי רחוב ומכורים הישנים בהם ומשתמשים בהם בזמן שהם מזריקים ומעשנים סמים בתוך המתקנים. למרות שנאמר לנו שנכנס לגינה רכב ניקיון של קיטור ומים, אני לא רואה את זה קורה. יש ימים בהם אותו סליחה עם הבוטות, כתם של קיא של מכור מרוח על המדרכה באמצע הפארק במשך שבוע, מה שמעיד על כך שלא נכנס לגינה ניקיון בקיטור, למרות שנאמר לנו תמיד שעובר שם רכב כזה פעם ביום. רק אציין לטובה את העובד המנקה, קידן, שנמצא תמיד באזור ועושה ככל שהוא יכול, אבל אין לו מספיק משאבים ומענים בשביל לבצע את עבודת הניקיון שנדרשת שם.

המלצת הוועדה לענייני ביקורת: על העירייה לוודא שהקבלנים יעשו עבודתם נאמנה, יתמודדו עם בעיות ואתגרים בשטח כראוי ולא יקבלו החלטות שירעו את המצב בשטח. כך למשל, ההחלטה לסגור את מבנה השירותים בגן הקווקזי, לא רק שלא פתרה את הבעיה אלא אף החמירה אותה,

**פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)**

- 6 -

שכן עקב סגירת מבנה השירותים אנשים משתמשים כאמור, במרחב הציבורי כמשתנה. במקרה דנן, יש לפתוח את המבנה לשימוש הציבור לאתר.

עובדות קבלן, עובדות ועובדי קבלן: סוגיית ההעסקה הקבלנית מטרידה ביותר. אין זה סוד שהעירייה מרבה לעבוד מול קבלנים ובמקרים רבים מדובר בפרקטיקה של הפרטה הסרת אחריות ומסחור של עובדות ועובדים, פגיעה בעבודה המאורגנת ובאפשרות להתאגד באופן אפקטיבי, ועוד. יש לציין שהעסקה קבלנית אינה בהכרח זולה יותר מהעסקה ישירה. דו"ח המבקרת מצביע על רשלנות בבדיקת שמירת זכויותיהם של עובדות ועובדי קבלן, כך למשל אגף שפ"ע בודק מדגמית חלק מתלושי השכר של עובדי הקבלנים, אלא

מר שפירא- היו"ר:

את לקראת סיום? הזמן עבר.

גב' קשת:

יש לי עוד את זה.

מר שפירא- היו"ר:

לא, אז תנסו לתמצת ב-40 שניות את מה שיש לך בזה.

גב' קשת:

אני לא אוכל ב-40 שניות לתמצת.

מר שפירא- היו"ר:

יש לך 10 דקות, אמרתי לך כשעלית.

גב' קשת:

אני לא יודע מה להגיד לך. אני כאילו,

מר שפירא- היו"ר:

אז תמשיכי, בואי נראה אחרי זה.

אז תצמצמי,

גב' קשת:

אני עבדתי על זה הרבה זמן.

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 7 -

מר שפירא- היו"ר:

בסדר, כולנו עבדנו.

מר ספיר:

חבל על הוויכוח.

גב' קשת:

לקטוע כאילו? אין לי בעיה לא לקרוא את זה, תקראו את זה בעצמכם וזהו.

מר שפירא- היו"ר:

בסדר. או. קי.

גב' קשת:

כאילו, אם זה מה שזה.
לא, אבל אני עומדת על זכותי.

מר שפירא- היו"ר:

אז למה הצעת את זה עכשיו?

גב' קשת:

לא, אני.

מר ספיר:

ליאור, חבל על הזמן.

מר שפירא- היו"ר:

לא חבל.

גב' קשת:

איפה הייתי?

או. קי.

דו"ח המבקרת מצביע על רשלנות בבדיקת שמירת זכויותיהם של עובדות ועובדי הקבלן, כך למשל אגף שפייע בודק מדגמית חלק מתלושי השכר של עובדי הקבלנים, אלא שהבדיקה לא נעשית על ידי גרם מקצועי. בקרה לקויה זו מעלה את הסבירות לכך שתשלומי השכר לעובדים אינם עומדים בקנה אחד עם הוראות החוק והרגולציה בתחום הבטחת זכויות המועסקים על ידי הקבלן. סביר להניח

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 8 -

שעבודות ועובדי הקבלן שזכויותיהם מופרות, לדוגמה השתכרות מתחת לשכר המינימום, יחששו להתלונן פן יבולע להם, ואני מכירה כאלה מקרים.

המבקרת ממליצה כי "באחריות אגף שפ"ע לבצע את בדיקות השכר המדגמיות באמצעות גורם מקצועי ולוודא כי במקרים בהם יימצאו ליקויים בתשלומי השכר הם יתוקנו". אלא שקיים חשש סביר כי גם בדיקות מדגמיות אינן בהכרח ערוכה לחשיפה של הפרת זכויות, גם אם הן נעשות ע"י גורם מקצועי.

המבקרת ממשיכה וממליצה שלחילופין ולפי חוות הדעת המשפטית, האגף רשאי לבדוק את תשלומי השכר לעובדים אך לא חייב לעשות זאת, וכן שיש לשקול שלא להמשיך כלל את הבדיקות המדגמיות כדי לא לחשוף את העירייה לתביעות במקרים שבהם לא תעיר לקבלנים על ליקויים קיימים בתשלומי השכר. מצב שכזה משמעותו הפקרה של החוליה המוחלשת ביותר בשרשרת, קרי, עובדות ועובדי הקבלן, לחסדיהם של הקבלנים.

בדו"ח המבקרת בנושא מערך הדיווח על תאונות עבודה אין כלל התייחסות לתאונות עבודה אצל עובדות ועובדי הקבלן אלא רק לעובדות ועובדים בעלי קביעות או עובדות ועובדים זמניים המועסקים ישירות ע"י העירייה. מצב זה מותיר את עובדות ועובדי הקבלן שקופים לחלוטין ונתונים כאמור לחסדי הקבלנים, הקבלנים. יש לציין כי תופעת תאונות העבודה הולכת ומתרחבת, ונדמה שמעט מאוד נעשה על-מנת לצמצם אותה ולהשית עונשים חמורים ומרתיעים על קבלנים ומעסיקים רשלנים. כשמדובר ברשות מקומית, הציפיות גבוהות אף יותר, ונדרשת הקפדה יתרה על דיווח, מעקב וטיפול בכל הנוגע לאיתור גורמי התאונה והטיפול בפרט באופן מיטבי.

המלצת ועדת הביקורת: על העירייה להיגמל מהתלות בקבלנים ולעבור בהדרגה להעסקה ישירה של עובדות ועובדי הקבלן כפתרון הראוי ביותר שבסיכומו של דבר יהיה הוגן, זול ויעיל יותר. העסקת עובדות ועובדי הקבלן באופן ישיר תיעשה כמו של עובדות ועובדים המועסקים באופן ישיר ע"י העירייה, תוך השוואת התנאים ועם נגישות לעבודה מאורגנת.

ניתן להגדיר מקרים מיוחדים שבהם ניתן יהיה לאפשר עבודה קבלנית, כמו למשל עבודה שהינה חד-פעמית או עבודה שביצועה דורש מומחיות מיוחדת שבלתי סביר לצפות מהעירייה לבצע בעצמה. במקרים מיוחדים אלה, על העירייה לכלול בהסכמים עם הקבלנים קריטריונים שמטרתם שמירה על זכויות עובדות ועובדי הקבלן.

בהמשך לשיפוץ הטיילת ע"י חברת אתרים בחוף תל אביב בע"מ. חברת אתרים הינה אחת מהחברות העירוניות המרכזיות בתל אביב-יפו, המובילה כמה מן הפרויקטים המרכזיים בעיר

בשנים האחרונות – הן מבחינת היקפי הבנייה והשפעתם והן מבחינת עלותם ותקציבם. ככזו, מחויבת החברה לעמוד בכללי ממשל תאגידי תקין מחמירים, הכוללים מנגנוני בקרה ופיקוח תקינים והתנהלות על פי מתודולוגיה סדורה שכל תכליתה הוצאה לפועל של פרויקטים, החל משלב המכרז ועד לסיום ביצוע. דו"ח המבקרת לשנת 2018 בחן את התנהלות חברת אתרים בפרויקט שיפוץ הטיילת העירונית, פרויקט שנאמד בעלות של כ-221 מיליון ₪ וחולק ל-6 תתי-שלבים. חשוב

**פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)**

- 9 -

לציין כי פרויקטים מהסוג הזה מתבצעים ברחבי העיר באופן שוטף על ידי חברות עירוניות שונות, לכן יש חשיבות רבה לייעול פעילות אותן חברות, העושות שימוש נרחב בקופה הציבורית,

מר שפירא- היו"ר:

שולה תודה.

גב' קשת:

ותפקודן השוטף אחראי במידה רבה לנראות פני העיר. מדו"ח הביקורת עולות,

מר שפירא- היו"ר:

שולה, תודה רבה.

גב' קשת:

כמה נקודות

מר שפירא- היו"ר:

כבר נתתי לך יותר מהזמן, ודו"ח ביקורת הבא יגיד שאני מפלה לרעה חברי מועצה.

גב' קשת:

כמה זמן נתת לי?

מר שפירא- היו"ר:

היית צריכה לקבל 10 דקות וכבר דיברת 14.

גב' קשת:

כן אבל אני,

מר שפירא- היו"ר:

אז מה?

גב' קשת:

כאילו זהו?

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 10 -

מר שפירא- היו"ר:

כן. זה החוק, מי כמוך- יו"ר ועדת ביקורת, רוצה שאני אעמוד על פי החוק.

גב' קשת:

כן. אני הייתי, יש מקרים שצריך להתגמש.

מר שפירא- היו"ר:

אני אשמח אם תאמצי את זה בעתיד.

גב' קשת:

יופי.

מר שפירא- היו"ר:

אז מילה לסיום?

גב' קשת:

אני רק אגיד רק את ההמלצות.

מר שפירא- היו"ר:

כן.

גב' קשת:

ככה. לגבי, אני אקרא רק את ההמלצות.

המלצת ועדת הביקורת: על העירייה להנחות את המחלקה המשפטית בעירייה לגבש יחד עם מבקרת העירייה נוהלי פעולה לכלל החברות העירוניות במקרים חריגים, דוגמת חשש לדליפת פרטי מכרז, בשיתוף מבקרי הפנים של החברות וממונים עירוניים.

מר שפירא- היו"ר:

זה המלצה אחת.

גב' קשת:

המלצה נוספת:

**פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)**

- 11 -

על העירייה להנחות את כלל החברות העירוניות לקיים ישיבות דירקטוריון תכופות מן המקובל במקרים של ליווי פרויקטים בעצימות גבוהה, בהתאם ללוח ההתקדמות, התקדמות הפרויקט ובמקביל לצומתי קבלת ההחלטות העיקריים במהלכו.

המלצה נוספת:

על העירייה להנחות למינוי ממונה עירוני וגורם מתכלל לכל פרויקט, כחלק מהגדרות המתודולוגיה העירונית. מעבר לתיעוד שוטף של המפגשים וההתקדמות, הממונה העירוני יפרסם דו"ח על אופן ביצוע הממשקים בסיום כל שלב ביצוע, שיאפשר בחינה סדורה של אופן קבלת ההחלטות, ובמידת הצורך, יעלה את הצורך במעורבות גורמים עירוניים שונים.

המלצה נוספת:

על העירייה לפעול להרחבת מכולות ופחי המיחזור של כלל סוגי הפסולת, לרבות של בגדים משומשים, בקבוקים, נייר, סוללות ופלסטיק, וביתר שאת בשכונות דרום העיר, שבהן ניכר מחסור חמור בפחי המיחזור ואף במכולות פסולת מכל סוג שהוא. ואגב, זה עניין של מדיניות העירייה, לפי מה שעלה בפרוטוקולים של וועדת הביקורת.

מר שפירא- היו"ר:

תודה רבה.

גב' קשת:

על העירייה להדק את הפיקוח. שנייה, ממש עוד שתי דקות. תן לי לסיים את ההמלצות רק.

מר שפירא- היו"ר:

אבל אין לך, נו באמת, למה את שונה מכולם?

גב' קשת:

מה זאת אומרת?

מר שפירא- היו"ר:

למה את שונה מכולם בזכות דיבור? למה?

עו"ד סלמן:

אבל זה בכתב, זה על שולחן המועצה.

מר שפירא- היו"ר:

כולנו ראינו את זה, למה את שונה מכולם? תסבירי לי.

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 12 -

גב' קשת:

טוב, אז ההמלצה האחרונה:
בהתאם לסעיף 170 ג' לפקודת העיריות, אני מבקשת ממועצת העיר לאשר את סיכומי והמלצות ועדת הביקורת על דו"ח מבקרת העירייה לשנת 2018.
תודה.

מר שפירא- היו"ר:

תודה.
ציפי את רוצה?

גב' ברנד פרנק:

מסירה.

מר שפירא- היו"ר:

לא, מסירה.
שלי לא כאן.

מר שרעבי:

מסירה.

מר שפירא- היו"ר:

מסירה, כן.
כבוד ראש העיר.
באמת שולה, צריך לכבד את כולנו, כמו שמכבדים אותך. אני נלחם על הזמן דיבור שלך.

גב' קשת:

עבדתי על זה הרבה מאוד זמן.

מר שפירא- היו"ר:

או. קי, אבל אנחנו ראינו את זה.

גב' קשת:

עשיתי, התייחסתי לזה ברצינות.

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 13 -

מר שפירא-היו"ר:

א. כל הכבוד לך

גב' קשת:

אין שום כל הכבוד, אבל,

מר רון חולדאי-ראש העירייה:

תקשיבי שולה, מספיק עם האנרכיזם. את יודעת שיש לך 10 דקות,

גב' קשת:

אני לא אנרכיסטית.

מר רון חולדאי-ראש העירייה:

תכני, תכני את החומר כך שתוכלי לקרוא אותו ב-10 דקות.

גב' קשת:

חשבתי שיש לי יותר זמן כי אני יו"ר ועדת ביקורת.

מר רון חולדאי-ראש העירייה:

חשבת, מה לעשות?! נו. חשבתי. פתאום קרה לי.

מר לדיאנסקי:

ליאור, 100-120 מילה זה דקה נאום.

מר רון חולדאי-ראש העירייה:

כבוד היו"ר, כנסת נכבדה

חברי מועצה נכבדים.

בישיבה זו שלא מן המניין, מונח לפניכם ספר הביקורת מס' 47 לשנת 2018.

אני רוצה לברך את אורית שבתאי פרנק, מבקרת העירייה, ואת צוותה המסור, המיומן והמחויב, העושים עבודתם במקצועיות וביסודיות, תוך שיתוף פעולה עם הגורמים המבוקרים. ראוי לציין גם את עבודת המטה, המשלימה של עבודת הביקורת, אשר מובילים מנכ"ל העירייה והסמנכ"ל

**פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)**

- 14 -

לתכנון. אודות כל דוח ודוח מתקיים דיון מעמיק, מתקבלות החלטות ומתנהל מעקב יסודי לתיקון הליקויים.

גב' להבי:

סליחה, מאירים עכשיו את הבניין

מר שרעבי:

באמת!?

מר שפירא-היר"ר:

האירו את הבניין, אפשר להמשיך.

מר רון חולדאי-ראש העירייה:

ניהול עיר אינו משימה פשוטה כלל ועיקר, ובטח עיר שוקקת חיים כתל אביב-יפו. אנחנו לא חפים מטעויות, אנחנו לא חוששים גם מביקורת. ההיפך הוא הנכון, אנחנו קשובים לה ורואים בה כלי ניהולי ומנוף ללמידה, שיפור והתחדשות. אני גאה בבגרות הארגון שלנו ובשדרת מנהליו, המגלים פתיחות ורצינות ומוכנים לעצור, להניח לשגרה ולבחון כיצד ניתן להשתפר, לתקן ולהתייעל.

ספר הביקורת שלפנינו כולל 16 דוחות ו-3 בדיקות בנושאים מגוונים, אני אפרט כעת חלק מהם: ממצאי דוח הביקורת שעוסק באחזקת השטחים הירוקים המרובים בעירנו על ידי אגף שפ"ע, העלו כי בחלק מהמקרים לא מבוצע פיקוח ראוי על עבודת הקבלנים. המפקחים, כפי שגם אמרה את זה יו"ר ועדת הביקורת, לא תיעדו בכתב את ממצאיהם ולא רשמו קנסות לקבלנים כאשר לא עמדו בהתחייבויותיהם לפי החוזה. אגף שפ"ע שהינו אגף תפעולי ונמרץ, החל ביישום ההמלצות עוד במהלך תקופת הביקורת באמצעות הטמעת מערכת ממוחשבת, חדשה, המאפשרת לקבל דוחות בזמן אמת, הקמת ועדת קנסות, קליטת מפקחים מקצועיים, וניהול הדרכות והשתלמויות בתחום. בנוסף, תוגברו הפיקוח והאכיפה בנושא הגרפיטי בשטחים המגוננים.

נושא נוסף המשפיע על איכות חיינו כיום ובעתיד, הוא המיחזור. בדוח הביקורת "מעריך המיחזור העירוני" בדקה הביקורת את הפעילות העירונית בתחום, לרבות התקשרויות עם ספקים והפיקוח עליהם והדיווחים למשרד להגנת הסביבה. ממצאי הביקורת העלו כי בשנת 2018 התרחשה עליה של 6% בהיקף המיחזור בעיר בהשוואה לשנה הקודמת. בנוסף, הומלץ על מינוי גורם עירוני שירכז את התחום, ויפעל להטמעת נהלים ופיקוח עירוניים.

תחום נוסף אותו בדקה הביקורת עוסק באיום התקפות הסייבר, אשר השלכותיו עלולות להיות חמורות. במסגרת הביקורת צוין כי הנהלת אגף המחשוב מבצעת ניהול סיכונים מתמשך נוכח איום אסטרטגי זה ומשקיעה משאבים בהתאם לתעדוף הצרכים השונים. בעקבות הביקורת - ואף במהלכה - הותנע תהליך סדור של תיקון הליקויים עליהם הצביעה המבקרת במספר רמות: תשתיות, אפליקציות, רשת הרמזורים ותאגיד מי אביבים. מרבית הממצאים כבר טופלו.

**פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)**

- 15 -

"תהליך הוצאת היתרי בניה באגף רישוי ופיקוח על הבניה". זהו דוח מורכב שעוסק באחד התהליכים הכי מסובכים הקיימים בעירייה. לתהליך הסבוך הזה ממילא התווסף תיקון 101 לחוק התכנון והבניה ובמקום לשפר רק קילקל. תיקון זה והתקנות שהותקנו מכוחו, יצרו שינוי משמעותי מאוד בתחום. המלצות הביקורת היוו תשתית מצוינת לטיוב תהליכים. אנחנו בעיצומו של גיבוש, אנחנו בעיצומה של גיבוש, אנחנו בעיצומו של תהליך של גיבוש תפיסה חדשה לנושא הרישוי בכללותו – צוות אשר יטפל בבקשה מרגע הגשתה ועד הוצאת ההיתר. בשלב זה מתורגמת התפיסה למבנה הארגוני ואנחנו מצפים ששינוי זה יביא לתמורה משמעותית בתחום. אנחנו כבר מצפים הרבה שנים לדבר הזה, כל הנושא הזה הוא בלגן גדול כל השנים, אבל הרבה דברים או רוב הדברים לא תלויים בנו.

מחלקת דרכים החולשת על מרבית עבודות התשתית המבוצעות בעיר, הייתה נשוא הביקורת בדוח אשר בדק את התשלומים לקבלנים, ליועצים ולנותני שירותים. הביקורת מצאה, כי לא הייתה הקפדה על תהליכי עבודה נכונים מול קבלנים ונותני שירותים. כתוצאה מכך, לא היו מנגנוני פיקוח ובקרה ראויים, והתגלה קושי לבדוק את נכונות דרישות התשלום. כבוד היו"ר, כנסת נכבדה.

מר שפירא- היו"ר:

סליחה אדוני.

מר רון חולדאי-ראש העירייה:

התגלה קושי לבדוק את נכונות דרישות התשלום.

תיעוד חסר הקשה על בחינה של מקרים כגון חשבונות בהיקף כמותי גבוה משמעותית מהאומדן; סעיפים שתוכנו אך לא בוצעו ועוד. כבר במהלך תקופת הביקורת החלה המחלקה ביישום ההמלצות. כך למשל הופץ לנותני השירותים נוהל הגשת חשבונות והוטמע נוהל פנימי לאישור

חשבונות. במקביל לטיוב תהליכי העבודה, פועלים במחלקה בתאום עם החשבות והשירות המשפטי להשבת כספים אשר שולמו ביתר ולהשלמת התהליך מול גורמי אכיפת החוק. אני מדגיש, כסף ציבורי אינו הפקר ויש לנהלו באופן מוקפד תוך ביצוע בקרה מובנית והדוקה.

הטיפול בדרי הרחוב, הוא מהנושאים הקשים והמורכבים שבהם עוסקת העירייה. יחידת דרי רחוב במינהל השירותים החברתיים מבצעת עבודתה באופן מקצועי מאד, תוך רגישות ואכפתיות יוצאת דופן. כחלק מהביקורת, הומלצו דרכי התייעלות הנוגעות לפעילות השוטפת של היחידה למשל, התאמת הרכב העירוני המשמש להסעות לדרי הרחוב, לטיפול בתלונות של תושבים בנוגע לנוכחות מפריעה של דרי רחוב, ולשיוך הפניות למינהל השירותים החברתיים, ולא רק לאגף הפיקוח או לסל"ע.

**פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)**

- 16 -

נבדק גם פרויקט הדגל של שיפוץ הטיילת ע"י חברת אתרים, ובעניין זה הערתי כי בדיון שהתקיים בראשות מנכ"ל העירייה אודות ממצאי הביקורת בנושא, הודקו ההנחיות והנהלים בדבר הליך בחירת הקבלן המבצע; בקרה בעת הכנת האומדן והפקדתו; חשיבות עדכון הממונה העירוני בדבר התפתחויות משמעותיות במהלך פרויקט; תיעוד ההחלטות; אישור להעסקת קבלני משנה; יישום כללי ממשל תאגידי בנוגע למעורבות הדירקטוריון ועוד. הנחיות אלה הינן הנחיות גורפות בכל הפרויקטים העירוניים העכשוויים והעתידיים.

כאן אני מבקש את כולכם לתשומת לב, ולפני שאני אומר את מה שאני אומר אני רוצה להגיד משהו.

שולה, שמעתי אותך מדברת המון על קבלנים. אני חושב שאת מדברת באמת בחוסר ידיעה, בחוסר הבנה.

עיריית תל-אביב יפו בונה את בנייניה באמצעות קבלנים. המשמעות היא שהיא לא מתכוונת שיהיו לה עובדים-עובדי בניין כדי לבנות את הבניינים שלה. עיריית תל-אביב יפו גם מאכילה הרבה מאוד אנשים והיא לא מתכוונת לפתוח מאפיה כדי לאפות לחם-כדי שהיא תוכל להאכיל את עובדיה. עיריית תל אביב יפו כארגון מקצועי – מאמינה בעבודה מאורגנת. מספר העובדים בעיר תל-אביב יפו, בעיריית תל-אביב יפו לא קטן אלא גדל וגדל משמעותית. ישנם תחומים שעיריית תל-אביב יפו לא עוסקת בהם וגם לא תעסוק בהם בעתיד, ואת הדבר הזה מן הראוי להגיד. כי כל הדיבור הזה נגד, ולדבר על כל מיני דברים, גם אצל הקבלנים אנחנו, בניגוד לאחרים, מאוד מקפידים על הנושא שעובדים יקבלו את מלוא הזכויות שלהם אצל הקבלנים שעובדים עבורנו, עבור העירייה.

ועכשיו לסיכום:

לדו"ח הביקורת מס' 47 – שזה עתה סקרתי כמה מסעיפיו,

דרך אגב, תשאלו את גילצר כמה אנשים היו בתחילת הדרך באגף הכספים, היו לנו 300, יש לנו היום 1,300. אז עיריית תל-אביב בכל זאת לא עושה עבודה חיצונית כמו שאחרים עושים, OUT SOURCING, אנחנו לא.

לדוח הביקורת מס' 47 שזה עתה סקרתי כמה מסעיפיו, מצורפות גם הערות יו"ר ועדת הביקורת. ראשית אני רוצה לברך את חברת המועצה שולה קשת על הגשת הערותיה בהתאם ללוחות הזמנים. זה מרענן, זה לא היה נוהל קבוע פה בעירייה. ועדות ביקורת לא טרחו לעמוד בזמנים.

גב' ברנד פרנק:

אני מבקשת לא להשמיץ.

מר רון חולדאי-ראש העירייה:

אני מבקש, אני אדם שנצמד לעובדות. נצמד לעובדות, לא לאנשים.

**פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)**

- 17 -

לתוכן ההערות, רצינות כוונותיהן ניכרת, אבל לצערי הן אינן אחידות בטיבן. יש ביניהן הערות גם שחורגות לחלוטין מנושאי דו"ח הביקורת, יש המתבססות על עובדות שלא נאספו על ידי המבקר ושמוקדן לא ידוע לנו, ויש הערות שאמנם אינן עולות בקנה אחד עם המלצות המבקר – אך הן בהחלט חשובות וראויות לדיון.

לאור כל זאת, אני מציע לאמץ את דו"ח הביקורת מס' 47 לשנת 2018 ואת הערות ראש העירייה לדוח. זה מה שיעמוד להצבעה.

הערות והמלצות יו"ר ועדת הביקורת ייבחנו, ותתקבל כל הערה שתמצא ראויה. רגע לפני ההצבעה ונעילת הישיבה אני רוצה לאחל לכולנו שנה טובה.

חברי מועצה:

שנה טובה.

מר שפירא- היו"ר:

תודה רבה.

טוב, אנחנו מעלים להצבעה את המלצת ראש העיר ודוח מבקר העירייה ה-47. נוכחות בהצבעה.

גב' קשת:

ומה עם ההצעה שלי?

מר שפירא- היו"ר:

ההצעה שלך, אם יתנגדו לדוח יקבלו את ההצעה שלך. את יודעת מה? עצרו, עצרו, אל תעשו את ההצבעה.

מר ספיר:

הצעה מול הצעה.

מר שפירא- היו"ר:

לא לא לא, לא הצעה מול הצעה. תמחוק את זה. אנחנו נצביע. אנחנו לא נצביע, אם תסכימי, שולה את רואה אותי?

גב' קשת:

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 18 -

כ.

מר שפירא- היו"ר:

ראש העיר מסתיר אותה.

גב' קשת:

זה הכסא.

מר שפירא- היו"ר:

של ראש העיר.

אנחנו נעביר לעיון בהתאם לסעיף 170ג(1)(א) לצוות לטיפול בליקויים, אנחנו נעביר את ההערות שלך, שיבחן את זה ויעביר את המסקנות שלו לראש העיר, בהתאם לפקודה.

גב' קשת:

צוות הליקויים?

את ההערות?

מר שפירא- היו"ר:

כן. זה סעיף 170 ג(1)(א).

גב' קשת:

בסדר.

מר שפירא- היו"ר:

אז אנחנו מקבלים את זה פה אחד.

אז ההצעה שלי הראשונה, להעביר את ההערות של יו"ר ועדת הביקורת לצוות לטיפול בליקויים בהתאם לסעיף 170ג(1)(א) לעיון. ועכשיו אנחנו מצביעים על, תעשו פריש, תנקו.

ק ר י א ו ת

מר שפירא- היו"ר:

בואו נעשה את ההצעה צייק צ'ק, חיכיתם עד עכשיו, תנקו. נוכחות בהצבעה, זה עוד שנייה.

גב' להבי:

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 19 -

יש פה כמה שלא נמצאים.

מר שפירא- היו"ר:

לא נורא. לסיים את ההצבעה, לסיים את ההצבעה. תודה רבה.
הצביעו פה אחד-21 על דוח מבקר העירייה מספר 47.

ה צ ב ע ה

בעד- 21 חברי מועצה- פה אחד

המועצה החליטה לאשר את דו"ח מבקר העירייה מספר 47 לשנת 2018 בצרוף הערות ראש העירייה.
הערות והמלצות יו"ר ועדת הביקורת, יועברו לעיון צוות לתיקון הליקויים בהתאם לסעיף 170גא.

(נספח א')

מר שפירא- היו"ר:

אני מודה לכולם ונועל את הישיבה.
שנה טובה לכולם.

חברי מועצה:

שנה טובה.

פרוטוקול ישיבת המועצה העשרים ואחת
ישיבה שלא מן המניין מס' 16
מתאריך כ"ג אלול תשע"ט (23/09/2019)

- 20 -

הישיבה ננעלה בשעה 19:53

משנה למנכ"ל

יו"ר

ערכה: גלילה בן חורין, מזכירת המועצה
ע' מנכ"ל העירייה